

TEXTE ADOPTATE

P8_TA(2016)0451

Aderarea UE la Convenția de la Istanbul privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor

Rezoluția Parlamentului European din 24 noiembrie 2016 referitoare la aderarea UE la Convenția de la Istanbul privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor (2016/2966(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 2 și articolul 3 alineatul (3) al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și articolele 8, 19, 157 și 216 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere articolele 21, 23, 24 și 25 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
- având în vedere Declarația și Platforma de acțiune de la Beijing, adoptate în cadrul celei de a patra Conferințe mondiale a ONU privind femeile, la 15 septembrie 1995, precum și documentele finale rezultate, adoptate cu ocazia sesiunilor speciale ale Organizației Națiunilor Unite, Beijing +5 (2000), Beijing +10 (2005), Beijing +15 (2010) și Beijing +20 (2015),
- având în vedere dispozițiile instrumentelor juridice ale Organizației Națiunilor Unite în domeniul drepturilor omului și, în special, cele referitoare la drepturile femeii, cum ar fi Carta ONU, Declarația universală a drepturilor omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, precum și cel cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, Convenția pentru suprimarea traficului de persoane și a exploatării prostituției semenilor, Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW) și protocolul său opțional, Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și principiul nereturnării și, de asemenea, Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități;
- având în vedere articolul 11 alineatul (1) litera (d) din Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei, adoptată prin Rezoluția 34/180 din 18 decembrie 1979 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite,
- având în vedere Rezoluția sa din 9 iunie 2015 referitoare la strategia UE pentru

egalitatea între femei și bărbați post-2015¹,

- având în vedere Rezoluția sa din 26 noiembrie 2009 referitoare la eliminarea violenței împotriva femeilor², Rezoluția sa din 5 aprilie 2011 referitoare la prioritățile și structura unui nou cadru al politicii UE de combatere a violenței împotriva femeilor³ și Rezoluția sa din 6 februarie 2013 referitoare la a 57-a Sesiune a CSF a ONU: Eliminarea și prevenirea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor⁴,
- având în vedere Rezoluția sa din 25 februarie 2014 conținând recomandări adresate Comisiei privind combaterea violenței împotriva femeilor⁵,
- având în vedere Pactul european pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați (2011-2020), adoptat de Consiliul Uniunii Europene în martie 2011,
- având în vedere Liniile directoare ale UE privind violențele împotriva femeilor și combaterea tuturor formelor de discriminare la adresa femeilor,
- având în vedere Evaluarea valorii adăugate europene⁶,
- având în vedere programul „Drepturi, egalitate și cetățenie” 2014-2020,
- având în vedere documentul de lucru al serviciilor Comisiei, din 3 decembrie 2015, intitulat „Angajamentul strategic pentru egalitatea de gen 2016-2019” (SWD(2015)0278),
- având în vedere Declarația din 7 decembrie 2015 a trioului de președinții UE privind egalitatea de gen, semnată de Țările de Jos, Slovacia și Malta,
- având în vedere raportul Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene intitulat „Violența împotriva femeilor: un studiu la nivelul UE”, publicat în martie 2014,
- având în vedere Directiva 2012/29/UE de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității⁷,
- având în vedere Directiva 2011/99/UE privind ordinul european de protecție⁸ și Regulamentul (UE) nr. 606/2013 privind recunoașterea reciprocă a măsurilor de protecție în materie civilă⁹,
- având în vedere Directiva 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia¹⁰ și Directiva 2011/92/UE privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor, a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei

¹ JO C 407, 4.11.2016, p. 2.

² JO C 285 E, 21.10.2010, p. 53.

³ JO C 296 E, 2.10.2012, p. 26.

⁴ JO C 24, 22.1.2016, p. 8.

⁵ Texte adoptate, P7_TA(2014)0126.

⁶ PE 504.467.

⁷ JO L 315, 14.11.2012, p. 57.

⁸ JO L 338, 21.12.2011, p. 2.

⁹ JO L 181, 29.6.2013, p. 4.

¹⁰ JO L 101, 15.4.2011, p. 1.

infantile și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului¹,

- având în vedere Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul),
 - având în vedere Foaia de parcurs a Comisiei cu privire la eventuala aderare a UE la Convenția de la Istanbul, publicată în octombrie 2015,
 - având în vedere propunerile Comisiei de decizii ale Consiliului privind semnarea și încheierea, de către Uniunea Europeană, a Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (COM(2016)0111 și COM(2016)0109),
 - având în vedere întrebările adresate Consiliului și Comisiei cu privire la aderarea UE la Convenția de la Istanbul privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor (O-000121/2016 – B8-1805/2016 și O-000122/2016 – B8-1806/2016),
 - având în vedere articolul 128 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât egalitatea de gen este o valoare fundamentală a UE, recunoscută în tratate și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, pe care UE s-a angajat să o integreze în toate activitățile sale și întrucât egalitatea de gen este, ca obiectiv strategic, esențială pentru realizarea obiectivelor generale vizând creșterea economică, ocuparea forței de muncă și incluziunea socială, din Strategia Europa 2020;
- B. întrucât dreptul la tratament egal și la nediscriminare reprezintă un drept fundamental definitoriu care este recunoscut în tratatele Uniunii Europene și care stă la baza societății europene, iar acest drept este crucial pentru dezvoltarea viitoare a societății și ar trebui aplicat în legislație, în practică, în jurisprudență și în viața cotidiană;
- C. întrucât în Directiva 2012/29/EU de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității, violența bazată pe gen este definită ca violență îndreptată împotriva unei persoane din cauza genului, a identității de gen sau a exprimării de gen a acesteia sau care afectează în mod disproporționat persoane aparținând unui anumit gen; întrucât acest lucru poate duce la vătămări de natură fizică, sexuală, emoțională sau psihologică, ori la prejudicii economice suferite de victime, având totodată un impact asupra familiilor și rudelor lor, precum și a societății în ansamblu; întrucât violența bazată pe gen constituie o formă extremă de discriminare și o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale ale victimei, reprezentând atât cauza, cât și consecința inegalităților de gen; întrucât violența împotriva femeilor și a fetelor include violența în cadrul relațiilor apropiate, violența sexuală (inclusiv violul, agresiunea sexuală și hărțuirea), traficul de ființe umane, sclavia, inclusiv noile forme de abuz împotriva femeilor și a fetelor pe internet, precum și diferite forme de practici nocive, cum ar fi căsătoriile forțate, mutilarea genitală a femeilor și așa-numitele „crime de onoare”;
- D. întrucât violența împotriva femeilor și violența bazată pe gen sunt în continuare fenomene larg răspândite în UE; întrucât, potrivit estimărilor din studiul Agenției pentru

¹ JO L 335, 17.12.2011, p. 1.

Drepturi Fundamentale din 2014 privind violența împotriva femeilor și în conformitate cu alte studii existente, o treime din totalul femeilor din Europa s-au confruntat cu acte de violență fizică sau sexuală cel puțin o dată în viața lor de adult, 20 % dintre tinere (cu vârsta între 18 și 29 de ani) au avut parte de hărțuri sexuale în mediul online, o femeie din cinci (18 %) a fost urmărită, o femeie din douăzeci a fost violată și mai mult de o femeie din zece a suferit acte de violență sexuală care au implicat lipsa consimțământului și uzul de forță; întrucât acest studiu explică, de asemenea, că majoritatea actelor de violență nu sunt raportate către autorități, ceea ce demonstrează că studiile privind victimizarea sunt esențiale pe lângă statisticile administrative pentru a obține o imagine completă a diferitelor forme de violență împotriva femeilor; întrucât este nevoie de măsuri suplimentare pentru a încuraja femeile victime ale violenței să își raporteze experiențele și să solicite asistență, precum și pentru a asigura faptul că prestatorii de servicii pot să răspundă nevoilor victimelor și să le informeze cu privire la drepturile lor și la formele de sprijin existente;

- E. întrucât, conform Evaluării valorii adăugate europene, costul anual pentru UE al violenței împotriva femeilor și al violenței bazate pe gen a fost estimat la 228 de miliarde EUR în 2011 (echivalentul a 1,8 % din PIB-ul UE), din care 45 miliarde EUR anual sub forma cheltuielilor cu servicii publice și de stat și 24 miliarde EUR din cauza scăderii producției economice;
- F. întrucât Comisia a subliniat în angajamentul său strategic pentru egalitatea de gen 2016-2019 că violența împotriva femeilor și violența bazată pe gen, care dăunează sănătății și bunăstării femeilor, vieții lor profesionale, independenței financiare a acestora și economiei, reprezintă una dintre principalele probleme care trebuie soluționate în vederea unei egalități de gen veritabile;
- G. întrucât violența împotriva femeilor este considerată prea des o chestiune de natură privată și tolerată prea ușor; întrucât aceasta reprezintă, de fapt, o încălcare a drepturilor fundamentale și o infracțiune gravă care trebuie pedepsită ca atare; întrucât impunitatea autorilor trebuie să înceteze pentru a rupe cercul vicios al tăcerii și singurătății pentru femeile și fetele care sunt victime ale violenței;
- H. întrucât nicio intervenție izolată nu va elimina violența împotriva femeilor și violența bazată pe gen, ci doar o combinație de acțiuni legate de infrastructură, judiciare, de aplicare, culturale, educaționale, sociale și de sănătate, precum și de alte acțiuni legate de servicii poate crește semnificativ gradul de conștientizare și reduce violența și consecințele sale;
- I. întrucât, din cauza unor factori cum ar fi etnia, religia sau convingerile, sănătatea, starea civilă, locuința, statutul de migrant, vârsta, dizabilitatea, clasa, orientarea sexuală, identitatea de gen și exprimarea de gen, femeile pot avea nevoi specifice și pot fi mai vulnerabile la discriminarea multiplă, fiind necesar, prin urmare, să li se acorde o protecție specială;
- J. întrucât adoptarea Liniilor directoare ale UE privind violențele împotriva femeilor și combaterea tuturor formelor de discriminare la adresa femeilor, precum și capitolul special referitor la protecția femeilor împotriva violenței bazate pe gen din cadrul strategic și planul de acțiune al UE privind drepturile omului demonstrează voința politică clară a UE de a considera drepturile femeii o chestiune prioritară și de a lua măsuri pe termen lung în acest domeniu; întrucât coerența între dimensiunea internă și

cea externă a politicilor referitoare la drepturile omului poate aduce uneori la lumină o discrepanță între retorică și comportament;

- K. întrucât cetățenii și rezidenții din Uniune nu beneficiază de același grad de protecție împotriva violenței bazate pe gen, din cauza absenței unui cadru coerent, precum și a diferențelor între politicile și legislațiile statelor membre în ceea ce privește, printre altele, definirea infracțiunilor și sfera de aplicare a legislației, ceea ce are drept rezultat protejarea lor în mai mică măsură împotriva violenței;
- L. întrucât, la 4 martie 2016, Comisia a propus aderarea UE la Convenția de la Istanbul, primul instrument obligatoriu din punct de vedere juridic privind prevenirea și combaterea la nivel internațional a violenței împotriva femeilor;
- M. întrucât toate statele membre ale UE au semnat Convenția, dar numai 14 au ratificat-o;
- N. întrucât ratificarea Convenției nu va duce la rezultate, cu excepția cazului în care se va asigura o aplicare adecvată și vor fi alocate resurse financiare și umane corespunzătoare pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței bazate pe gen și pentru protejarea victimelor;
- O. întrucât Convenția de la Istanbul urmează o abordare holistică, tratând problema violenței împotriva femeilor și a fetelor, precum și a violenței bazate pe gen dintr-o multitudine de perspective, cum ar fi prevenirea, combaterea discriminării, adoptarea de măsuri de drept penal pentru a combate impunitatea, protejarea și sprijinirea victimelor, protejarea copiilor, protejarea solicitantelor de azil și a refugiaților sau colectarea mai bună a datelor; întrucât această abordare implică adoptarea unor politici integrate, care combină acțiuni din diferite domenii desfășurate de mai multe părți interesate (autorități judiciare, polițienești și sociale, ONG-uri, asociații locale și regionale, guverne etc.) la toate nivelurile de guvernanță;
- P. întrucât Convenția de la Istanbul este un acord mixt care permite aderarea UE în paralel cu aderarea statelor membre, deoarece UE are competențe în domenii cum ar fi drepturile victimelor și ordinele de protecție, azilul și migrația, precum și cooperarea judiciară în materie penală,
 - 1. reamintește că, prin articolul 2 din TUE și prin Carta drepturilor fundamentale, Comisia este obligată să garanteze și să promoveze egalitatea de gen, precum și să adopte măsuri în favoarea acesteia;
 - 2. salută propunerea Comisiei de a semna și a încheia aderarea UE la Convenția de la Istanbul, dar regretă faptul că negocierile din cadrul Consiliului nu avansează în același ritm;
 - 3. subliniază că aderarea UE va garanta un cadru juridic european coerent pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței bazate pe gen și pentru protejarea victimelor violenței; subliniază că aderarea va crește coerența și eficiența politicilor interne și externe ale UE, va asigura o mai bună monitorizare, interpretare și punere în aplicare a legislației, programelor și fondurilor UE relevante pentru Convenție, precum și o colectare mai adecvată și mai bună de date dezagregate comparabile referitoare la violența împotriva femeilor și la violența bazată pe gen la nivelul UE și va consolida răspunderea UE la nivel internațional; subliniază, de

asemenea, că aderarea UE va exercita o presiune politică reînnoită asupra statelor membre pentru a ratifica acest instrument;

4. solicită Consiliului și Comisiei să accelereze negocierile privind semnarea și încheierea Convenției de la Istanbul;
5. sprijină larg și fără rezerve aderarea UE la Convenția de la Istanbul;
6. invită Comisia și Consiliul să se asigure că Parlamentul va fi implicat pe deplin în procesul de monitorizare a Convenției după aderarea UE la Convenția de la Istanbul, astfel cum se prevede la articolul 218 din TFUE;
7. reamintește că aderarea UE la Convenția de la Istanbul nu scutește statele membre de ratificarea la nivel național a Convenției; solicită, prin urmare, tuturor statelor membre care nu au făcut încă acest lucru să ratifice fără întârziere Convenția de la Istanbul;
8. invită statele membre să asigure aplicarea adecvată a Convenției și să aloce resurse financiare și umane corespunzătoare pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței bazate pe gen, precum și pentru protejarea victimelor;
9. consideră că eforturile depuse de UE pentru a eradica violența împotriva femeilor și a fetelor trebuie să se înscrie într-un plan cuprinzător de combatere a tuturor formelor inegalității de gen; solicită o strategie a UE privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței bazate pe gen;
10. invită din nou Comisia, la fel ca în Rezoluția sa din 25 februarie 2014 conținând recomandări privind combaterea violenței împotriva femeilor, să prezinte un act legislativ care să prevadă un sistem coerent de colectare a datelor statistice, dar și o abordare consolidată a statelor membre pentru prevenirea și combaterea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și a fetelor și de violență bazată pe gen și, de asemenea, să permită un acces mai ușor la justiție;
11. solicită Consiliului să activeze clauza-pasarelă, prin adoptarea unei decizii în unanimitate care să definească violența împotriva femeilor și a fetelor (și alte forme de violență bazată pe gen) ca domeniu al criminalității între cele enumerate la articolul 83 alineatul (1) din TFUE;
12. recunoaște activitatea esențială desfășurată de organizațiile societății civile pentru a preveni și a combate violența împotriva femeilor și a fetelor, precum și pentru a proteja și a asista victimele violenței;
13. invită statele membre și părțile interesate ca, în colaborare cu Comisia și ONG-urile pentru femei și organizațiile societății civile, să contribuie la diseminarea informațiilor referitoare la Convenție, la programele UE și la fondurile puse la dispoziție în temeiul acestora pentru a combate violența împotriva femeilor și a proteja victimele;
14. invită Comisia și Consiliul să colaboreze cu Parlamentul pentru a identifica progresele realizate cu privire la egalitatea de gen și solicită trioului de președinții să depună eforturi substanțiale pentru a-și îndeplini angajamentele în această privință; solicită ca un summit al UE privind egalitatea de gen și drepturile femeilor și ale fetelor să își reînnoiască angajamentele;

15. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, guvernelor statelor membre și Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.